

boris vijan

BELEŠKA O PISCU

Jedva da nas deli nekoliko godina otkako je Rejmon Keno napisao „Boris Vijan postać Boris Vijan“. Napisavši ove reči, čuveni pesnik je imao u vidu jedan bogat opus čija je vrednost tek trebalo da se valorizuje. Njegove su se reči ubrzo posle toga obistinile. Boris Vijan će steći zasluženu slavu, ali on više nije bio među živima. Umro je 1959, kada mu je bilo 39 godina, od srčane kapi.

Vijan je stizao svačim da se bavi: bio je u stvari inženjer, ali i strastveni trubač, šansonjer, novinar, pesnik, romanopisac (autor je šest romana), prevodilac, stolar, mehaničar, slikar, dramski pisac. Po jednostavnom jeziku, upotrebi argoa i neočekivanim obrtima njegova poezija slična je Preverovoj. Bio je vesele prirode i u zlatnim danima Sen-Zermena uvek u centru zbivanja.

2 PESME

SLOVENSKO LICE

Slovensko lice
Imam slovensko lice
Rođen sam u Vildavreu
Moji roditelji bili su pravi Francuzi
Moja majka zvala se Žan a moj otac Viktor
Ali ja se zovem Igor

Moje ime ne podseća na Langdok!
Već više na Moskvori
Sasvim jasno
Kad me neko zamišlja
Vidi jednog barina
Koji se sprema da pije iz svog samovara
Slovensko lice
Imam slovensko lice
To me proganja već toliko dugo
Da sam postao Sloven mimo svoje volje
I to ne primećujući

Slovensku dušu
Imam slovensku dušu
Nikad nisam bio dalje od Pantinske mitnice?
Sve što imam rusko to je ime
Ali i to je dosta
Toliko sam već slušao
Kako ljudi govore da sam
Autentičan Rus
Da već imam sve njihove navike
Živim od zakuski
Klopam piroške
Pijem votku
Usred obroka

Slovensku dušu
Imam slovensku dušu
Toliko sam pod uticajem svog imena
Da sam naredio da mi na sve prozore kuće stave
Gvozdene zavese³
Ali ja ih držim dignute...
slovensku dušu...

1) Francuska provincija

2) Predgrađe Pariza

3) Pesnik misli na „gvozdenu zavesu“ između Istoka i Zapada.

Umreću od raka na kičmi
Jedne lepe večeri
Svetle, tople, mirisne, čulne
Umreću od truljenja
Nekih malo poznatih ćelija
Izašav iz džinovske rupe
Jedan džinovski pacov iščupaće mi nogu
Umreću od sto posekotina
Na mene će pasti nebo
Lomeći se kao teško staklo
Umreću od praska glasa
Koji će mi probiti uši
Umreću od podmuklih rana
Zadobijenih u dva ujutro
Od neodlučnih i ćelavih ubojica
Umreću ne primećujući
Da umirem umreću
Zasuť suvim ruševinama
Hiljade metara srušenog pamuka
Umreću udavljen u istrošenom ulju
Zgažen nogama ravnodušnih životinja
I, odmah zatim, drugih životinja
Umreću go ili obučen u crveno platno
Ili zašiven u vreći sa žiletima
Umreću možda bez briga
S lakom za nokte na nožnim prstima
I s punim šakama suza
I s punim šakama suza
Umreću u trenu dok će mi neko otvarati
Kapke pod pobesnelim suncem
Dok će mi neko tiho šaputati
Pakosti na uho
Umreću gledajući kako muče decu
I začuđene blede ljude
Umreću izjedem, živ,
Crvima umreću
Svezanih ruku pod vodopadom
Umreću sagoreo u sumornom požaru
Umreću malo, umreću mnogo,
Bez strasti ali sa pažnjom
I potom, kad sve bude svršeno
Umreću

Prevela s francuskog
Mirej ROBEN-TOMIC